

Public education Discover a world of opportunities

တၢ်ဖး မၤလိတၢ်လၢဟံၣ်

တၢ်ဖးလံာ်လၢအပတီၢ်တဖၣ်

နဖီအံၤလၢနီၣ်ဖျိဝဲဒၣ်တၢ်အပတီၢ်လၢအတၢ်သးလိာ်အသးတၢ်ကျဲးခါဖဲအဝဲသ့ၣ် မၤလိသ့ထီၣ်အသးလၢတၢ်ဖးလံာ်န့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်နီၣ်န့ၣ်လၢဖိသ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်မၤ လိမၤဒီးအကျိၤအကျဲးလိာ်အသးဒီးအယုၣ်စ့ၢ်ကိးလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ. အယိအိၣ်ခိးဝံသးစ့ၢ်ဘၣ်အိၤဒီးထီၣ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါန့ၣ် တက့ၢ်.

ပုၤကဲဒီးဖးလံာ်တဖၣ်

ဒ်နဖီဒိၣ်ထီၣ်ဒီးဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အသး. အဝဲသ့ၣ်စးထီၣ်ဖဲလိာ်အတၢ်သးဝဲလၢ လံာ်လၢတဖၣ်အပုၤဒီးလံာ်ဖျါတဖၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်ထံၣ်ဝဲဒၣ်လၢအအိၣ်လၢအခိၣ် အဃၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

အဝဲသ့ၣ်ကစးထီၣ်ကဲဒီးန့ၣ်ဖျိတၢ်ဖိဝဲဒၣ်လံာ်တဖၣ်လိာ်လီၤ. အိးထီၣ် လံာ်ကတုၤတဖၣ်ကတုၤကယီၤဒီးဟံမၤအသးဒ်အဖးဝဲဒၣ်လံာ်နီၣ်ဖျိတၢ်သ့ၣ်ဒၣ် တၢ်ဂီၤတဖၣ်ဒီးအတၢ်တီၢ်နီၣ်လၢတၢ်ကတဲကဒါက့ၢ်တၢ်ပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်မၤလိစ့ၢ်ကိးတၢ်လိာ်အိၣ်လၢလံာ်တဘျီအဖဲညါဒီးအလီၢ်ခဲအဘၣ် စၢၤန့ၣ်ဟံၣ်ဝဲဒၣ်လၢလံာ်ဖျါတဖၣ်ဒီးတၢ်ဂီၤတဖၣ်လိာ်အိၣ်လၢအသး. ဒီးလံာ်ဖျါ လၢတၢ်စးကျဲးထုးထီၣ်တဖၣ်ဟံမၤတၢ်ကစီၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤနဖီသ့ၣ်ဖျိ-

- ဖးသကိးလံာ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကိးနံၤဒဲး
- ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်ဒီးအိၣ်အုးစံးထီၣ်ပတြၢတၢ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါတခါလၢလၢ ဖဲဟံမၤသးဖးလံာ်အခါ
- ငုးနဲၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်ဂီၤတဖၣ်မၤစၢၤတဘျီပူၤန့ၣ်လီၤ.
- ဖးသကိးတၢ်တဲဖိအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးတဖၣ် ခဲအံၤခဲအံၤ-တၢ်မၤညီၣ်နီၣ်သးသ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သးငူန့ၣ်လီၤ.
- ဖးလံာ်တၢ်ပူၤလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သးတဖၣ်ခဲအံၤခဲအံၤ-တၢ်မၤညီၣ်နီၣ်သး န့ၣ်သ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သးငူန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဖးလံာ်လၢတၢ်မၤကွၢ်တၢ်အဂီၢ်တဖၣ်

ဖဲအပတီၢ်အံၤန့ၣ်. နဖီတဖၣ်ညီၣ်နီၣ်ကဖးလံာ်နီၣ်ဖျိတၢ်ကွၢ်လိာ်ဝဲဒၣ်တၢ်ဂီၤတဖၣ် ဒီးသ့ၣ်ဝဲဒၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ဘၣ်ယးပူၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကတီၢ်နီၣ် စ့ၢ်ကိးတၢ်ကတီၢ်အဖျါတနီၣ်. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်စၢၤအလိာ်အသးန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲဒၣ်လံာ်ဒီးတဘျီအခိၣ်ပညီၣ်အါန့ၢ်တၢ်သ့ၣ်လံာ်ဖျါတဖၣ်ဘျဲးဘျဲးဘျီဒီးန့ၣ်လီၤ.

နဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤနဖီသ့ၣ်ဖျိ-

- ဖးသကိးလံာ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကိးနံၤဒဲး
- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအဝဲသ့ၣ်လၢအကဖးကွၢ်ဝဲဒီးအိၣ်အုးစံးပတြၢ အိၣ်လၢအတၢ်ကျဲးစးအယိတက့ၢ်.
- တဲတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယးတၢ်အကလုာ်တဖၣ်. လံာ်ဖဲဖျါ တဖၣ်ဒီးတၢ်လၢအလိာ်ထုးန့ၢ်သ့ၣ်ထုးန့ၢ်သးလၢလံာ်တဖၣ် အပုၤဒီးလံာ်အကဖးတၢ်န့ၣ်ဖျါထီၣ်တဖၣ်. တၢ်ပူၤအစရီတဖၣ်ဒီးလံာ်တၢ်ကစီၣ် တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- တဲသကိးတၢ်ဒီးအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယးပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ယဲးအဂ့ၢ်လၢလံာ်အပူၤတဖၣ်ဒီး တၢ်တဲအကလုာ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢအကထုးထီၣ်ဖထါအတၢ်ထံၣ် တၢ်ဟံသးဘၣ်ယးတၢ်မနုၤလၢအကထီၣ်လၢပူၤတခါအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.
- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအဝဲသ့ၣ်လၢကထုးထီၣ်ဖျါအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ထံၣ် သ့ၣ်ညါတဖၣ်ဘၣ်ယးတၢ်လၢအကထီၣ်လၢတၢ်တဲပူၤအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ကးတံာ်ကွၢ်တၢ်ဂီၤမူတက့ၢ်. ဖဲတၢ်မၤတံာ်တဖၣ်တအိၣ်အခါညီၣ်ဝဲဒၣ်
လၢနဖီအံၤအသးကစၢ်ဆဲးန့ၣ်လီၤ.

Department of
Education

နကထံၣ်န့ၢ်အါထီၣ်
မၤလိတၢ်လၢဟံၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်နီၣ်နီၣ်အကဘျဲးဖတဖၣ်
education.wa.edu.au.

တၢ်ဖး မၤလိတၢ်လၢဟံၣ်

ပုၤဖးသီလံာ်တဖၣ်

လၢအပတၢ်ဒ်အံၤန့ၣ်,ဖိသၣ်တဖၣ်သုဖးလံာ်လၢအဖးညီၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဖးလံာ်လၢအသီတဖၣ်အခါ,အဝဲသ့ၣ်ကကျဲးစးဖးဝဲဒၣ်ကယိကယိမ့ၢ်
လၢအစၢ်ဆၢလီၤအသးလၢတၢ်ကတိၤအဖျါတဖျါစ့ၣ်စ့ၣ်,ဒီးကျဲး
စးဖးဝဲတၢ်လၢအဆိၣ်လၢလံာ်ကဘျဲးအလီၤလီၤတၢ်လီၤဆဲးန့ၣ်လီၤ.နဖိကစးထီၣ်
တဲဘၣ်န့ၣ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်ဆိကမိၣ်ထီၣ်ဝဲတဖၣ်ခိဖျါတၢ်ဖးလံာ်ဒီးဘၣ်
မနုၤအယိအဘၣ်ဆိကမိၣ်ဝဲဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

နဆိၣ်ထွဲမၤစၢ်နဖိသ့ခိဖျါ-

- ဖးန့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အလံာ်ခဲအံၤဒီးဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်
လၢကတဲဘၣ်ယးပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.
- ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကထူးဖျါထီၣ်အတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်ဘၣ်ယးတၢ်
လၢအဝဲသ့ၣ်ဖးဝဲလၢအဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- ငှးနဲၣ်ဒီးတဲသကိးဘၣ်ယးတၢ်ကတိၤအဖျါလၢတၢ်ထံၣ်ညီၣ်န့ၢ်အီၤန့ၣ်တက့ၢ်.

- ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကကျဲးစးသ့ဝဲဒၣ်ကျိၤကျဲးကျဲးတဘျီဒီးဘိလၢတၢ်ကသ့ၣ်
ညါတၢ်ကတိၤတဖျါလၢအတသ့ၣ်ညါဝဲတဖျါအဒိဒ်မၤသီၣ်ထီၣ်ကွၢ်တၢ်ကတိၤအ
ဖျါန့ၣ်အကလုာ်.တၢ်သ့တၢ်ဂီၤအတၢ်ဘၣ်ထွဲတဖၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ထွဲအဂ့ၢ်အဂ့ၢ်လၢန
ဟ့ၣ်အီၤ.ဖးကဒီးလံာ်ကျိၤန့ၣ်အသီတဘျီကဒီး.ဒီးဖးလံာ်ကျိၤတုၤအကတၢ်တဖၣ်
န့ၣ်လီၤ.
- သံကွၢ်ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ယးဘၣ်မနုၤအယိတၢ်တခါခါကဲထီၣ်
လၢပူၤအံၤအပူၤလဲၣ်.ဒီးဘၣ်မနုၤအယိအဝဲသ့ၣ်ဆိကမိၣ်
လၢပုၤတကၤလၢပူၤအပူၤတဲထီၣ်မ့တဖျါမၤတၢ်တမံၤန့ၣ်လဲၣ်.
- ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကတဲဘၣ်ယးကျိၤကျဲးလၢအမၤစၢ်အဝဲသ့ၣ်
လၢကသ့ၣ်ညါတၢ်ကတိၤအဖျါလၢအတသ့ၣ်ညါဝဲဒၣ်လၢညါန့ၣ်
လၢကျဲးလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- ကွဲးလီၤတၢ်မၤနီၣ်တဖၣ်လၢတၢ်စီၣ်အဘျီတဘျီအလီၤလၢအဝဲသ့ၣ်
ကဖးဝဲအဂီၢ်ဒီးဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်အဝဲသ့ၣ်လၢကဟံာ်တၢ်ကွဲးနီၣ်
တဖၣ်လၢနဂီၢ်စ့ၢ်ကိးတက့ၢ်.၄၇၇

ဖဲနဖိမၤလိဖးလံာ်အခါအရူၣ်ခိၣ်ဝဲဒၣ်မးလၢနကဘၣ်ဟ့ၣ်အီၤတၢ်အီၣ်
အူးစံးပတြၢအါအါန့ၣ်လီၤ.အီၣ်အူးစံးပတြၢအဝဲသ့ၣ်ဖဲအဝဲသ့ၣ်
ကျဲးစးဖးလံာ်အခါန့ၣ်တက့ၢ်.ပဒုၣ်ဟးဆူးတၢ်ဝဲအာဝဲသီအီၤဖဲအ
ဝဲသ့ၣ်ဖးကမၣ်ဘၣ်တၢ်တခါခါ,ဘၣ်ဆၣ်လၢနဂီၢ်နထံၣ်လၢအညီဝဲဒၣ်
အခါန့ၣ်တက့ၢ်.ဖိသၣ်တနီၤလိၣ်ဘၣ်တၢ်ကွဲးလီၤသးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်
ဘါလၢအအါန့ၣ်လီၤ.

